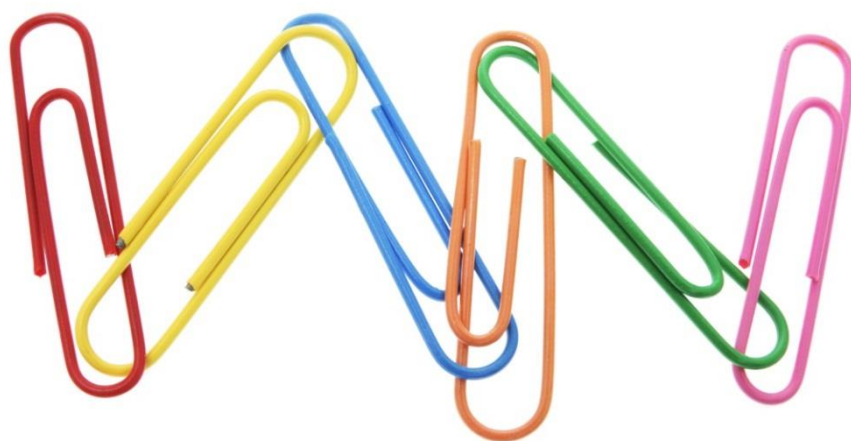

Raport z konsultacji społecznych Programu rozwoju szkolnictwa wyższego

Warszawa, 01 września 2014 r.

Projekt „Program działań dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia w nowej perspektywie finansowej 2014-2020” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Autorzy:

Zespół Sektora Publicznego Deloitte Business Consulting S.A

Projekt „Program działań dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia w nowej perspektywie finansowej 2014-2020” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Spis treści

Spis treści	3
Wprowadzenie	4
Uwagi zgłoszone na etapie konsultacji społecznych.....	5
Uwagi zgłoszone po etapie konsultacji społecznych.....	37

Wprowadzenie

W niniejszym załączniku zaprezentowano informację o uwagach zgłoszonych do Programu rozwoju szkolnictwa wyższego wraz z informacją o sposobie ich zaadresowania.

- Na etapie konsultacji społecznych rozpatrywano uwagi zgłaszane do upublicznionej wersji Programu rozwoju szkolnictwa wyższego przez wszystkie zainteresowane instytucje, organizacje i osoby prywatne
- Zgłaszanie uwag w ramach procesu konsultacji odbywało się pocztą elektroniczną poprzez formularz „Formularz konsultacji społecznych Programu” oraz za pośrednictwem portalu Stacja-konsultacja (www.stacja-konsultacja.pl). Materiały do konsultacji zostały przesłane celem zawieszenia na stronach własnych www do wszystkich członków Związku ZIT.
- Konsultacje społeczne trwały w dniach od 18.08.2014 do 27.08.2014
- Przykładowe zamieszczone zaproszenia do składania uwag:
  - Toruń - <http://www.konsultacje.torun.pl/pl/wspolpraca-w-ramach-bydgosko-torunskiego-obszaru-funkcjonalnego-etap-iii>
  - Bydgoszcz - http://www.bydgoszcz.pl/miasto/aktualnosci/aktualnosci-2014-sierpien/Konsultacje_spo_eczne_dotycz_ce_perspektywy_2014_2020.aspx
  - Gmina Białe Błota - http://www.bialeblota.pl/blog/1_610-konsultacje_spoeczne.html
  - Portal Stacja Konsultacja <http://www.stacja-konsultacja.pl/konsultacja/33/program-rozwoju-szkolnictwa-wyzszego-dla-bydgosko-torunskiego-obszaru-funkcjonalnego.html>

Łącznie na etapie konsultacji społecznych wpłynęło 107 uwag.

Sposób wprowadzenia uwag jakie wpłynęły w procesie konsultacji społecznych, wraz z uzasadnieniem znajduje się w poniższej tabeli.

Uwagi zgłoszone na etapie konsultacji społecznych

W poniższej tabeli zebrane zostały uwagi zgłoszone na etapie konsultacji społecznych do Programu rozwoju szkolnictwa wyższego wraz z informacją o sposobie ich zaadresowania.

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
Wydział Rozwoju i Programowania Europejskiego, Urząd Miasta Torunia				
1.	Str. 9	Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego nie wyznaczył granic obszaru funkcjonalnego w woj. kuj.-pom.	W dniu 8.04.2014 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę wyznaczającą obszar realizacji „ZIT wojewódzkiego”, nie jest to data wyznaczenia obszaru funkcjonalnego.	Uwaga uwzględniona. Usunięto zapis odnoszący się do Uchwały Zarządu Województwa.
2.	Str. 13	w części dotyczącej zgodności projektu <i>Program Rozwoju Szkolnictwa Wyższego</i> z dokumentami strategicznego wyższego rzędu należałoby podać pełne nazwy dokumentów, tj. <i>Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+</i> , <i>Strategia Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020</i> , <i>Strategia Rozwoju Bydgoszczy do roku 2030</i> .	W dokumencie strategicznym powinny być przytaczane pełne nazwy dokumentów wyższego rzędu.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono nazwy dokumentów
3.	Str. 38	Wykres 13 - należałoby zaktualizować.	Zasadne jest uzupełnienie - źródła o autora wskazanego rankingu, tj. Fundacja Edukacyjna „Perspektywy”. Wykres 13 należałoby uzupełnić o dostępne dane za rok 2014 r.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dane prezentowane na wykresach dot. Rankingu opracowanego w 2014r.

Projekt „Program działań dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia w nowej perspektywie finansowej 2014-2020” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
4.	Str. 44	Treści dotyczące UMK nie opisują planów inwestycyjnych, jedynie charakteryzują obecną sytuację infrastrukturalną uczelni.	Wszystkie prezentowane uczelnie w przedmiotowym projekcie były scharakteryzowane pod kątem planów inwestycyjnych oprócz UMK.	Na prośbę skierowaną do uczelni dotyczącą planów inwestycyjnych nie otrzymaliśmy odpowiedzi.
5.	Uwaga ogólna	Przygotowana diagnoza oparta jest głównie na pozyskanych danych statystycznych. Zauważalny jest minimalny wkład w postaci kompleksowych badań empirycznych.		Uwaga ma charakter opinii. W diagnozie wykorzystano zarówno dane statystyczne jak i dane pozyskane w czasie wywiadów pogłębionych i oraz dane z badań ankietowych.
6.	Str. 125	Uzupełnienie charakterystyki respondentów objętych badaniem ankietowym.	Dla tak złożonego problemu jakim jest szkolnictwo wyższe należałoby przeprowadzić bardziej rozbudowane badanie ankietowe, które wykazałoby dalsze kierunki rozwoju, problematyczne kwestie. Istotne jest uzupełnienie charakterystyki respondentów o następujące dane: miejsce zamieszkania (miasto, wieś), typ studiów (dzienne, wieczorowe, zaoczne), wiek.	Uwaga częściowo uwzględniona. Uzupełniono charakterystykę respondentów o posiadane dane. Ponadto Program ma charakter dokumentu strategicznego, którego zadaniem jest wskazanie <u>wspólnych i spójnych</u> kierunków rozwoju dla uczelni wyższych w obszarze funkcjonalnym, (które dotychczas wyznaczały indywidualne cele rozwoju) opartym o istniejące dokumenty strategiczne na poziomie kraju, regionu, obszaru funkcjonalnego oraz poszczególnych uczelni uzupełniony wywiadami pogłębionymi z kluczowymi interesariuszami oraz badaniami ankietowymi w niezbędnym zakresie. Program powinien być punktem wyjścia do dalszych badań, w tym ankietowych, nad zagadnieniami szczegółowymi dotyczącymi rozwoju

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				szkolnictwa wyższego w BTOF. Rozwój sektora jest wypadkową trendów wewnątrz subregionu i trendów globalnych. Wybrana metodologia w tym w zakresie doboru źródeł danych umożliwia zrównoważenie strumieni informacji tak by nakreślić obiektywny obraz uczelni wyższych operujących nie na rynku regionalnym, ale europejskim.
7.	Sugestia uzupełnienia Analizy SWOT pod kątem słabych stron.	<p>Uwzględnienie następującego materiału – badanie ewaluacyjne dokumentu pn. „I i II WARIANTU STRATEGII ROZWOJU SZKOLNICTWA WYŻSZEGO W POLSCE DO 2020 ROKU PRZYGOTOWANEJ PRZEZ ERNST & YOUNG I INSTYTUT BADAŃ NAD GOSPODARKĄ RYNKOWĄ” dr hab. Julita Jabłeczka Uniwersytet Warszawski, w którym to w/w ewaluator wykazał wśród słabych stron szkolnictwa wyższego następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ niski poziom, zła organizacja i słaba opieka na studiach doktoranckich, ▪ brak procedur zapewniania jakości studiów doktoranckich i podyplomowych, ▪ brak standardów i kryteriów międzynarodowych przy ewaluacji badań, ▪ brak mechanizmów monitorowania jakości, efektywności i produktywności badań na poziomie uczelni (nie zbiera się danych o publikacjach, ilości cytowań badań prowadzonych przez osoby zatrudnione na uczelni według dziedzin nauki i ich najważniejszych osiągnięć naukowych), ▪ brak systematycznych analiz trendów dotyczących liczby kandydatów na poszczególne kierunki studiów, odsiewu w trakcie studiów, terminowości kończenia studiów, stopnia zatrudnienia absolwentów, zadowolenia z wykształcenia w opinii absolwentów i pracodawców, ▪ brak metod upowszechniania wagi i wiedzy o instrumentach wspierających wprowadzanie innowacji naukowych i dydaktycznych, 	Zasadne wydaje się uzwzględnienie dotychczas przeprowadzonych badań w celu przedstawienia pełnego rozmiaru badanego zjawiska.	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Uzupełniono podsumowanie analizy SWOT Badanie ewaluacyjne jest działaniem przygotowawczym do przygotowania dokumentu strategicznego, przywołany dokument ma zatem status opracowania roboczego, tym bardziej że sama strategia nie została zaakceptowana przez odnośne ministerstwo.</p> <p>Autorzy Programu dokonali przeglądu wielu dokumentów strategicznych krajowych i zagranicznych dot. rozwoju szkolnictwa wyższego, w tym projekt Strategii Rozwoju Szkolnictwa Wyższego w Polsce do 2020 roku przygotowanej Przez Ernst & Young, czy środowiskowy projekt Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego 2010-</p>

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
		<ul style="list-style-type: none"> brak procesów zarządzania wiedzą i dzielenia się dobrymi doświadczeniami. 		<p>2020 przygotowany przez KRASP.</p> <p>Powoływane przez autora uwagi słabe strony szkolnictwa wyższego znajdują odzwierciedlenie w działaniach zaproponowanych do realizacji w Programie.</p> <p>Należy także zauważyć, że MNiSW nie traktuje Strategii opracowanej przez E&Y jako dokumentu obowiązującego.</p>
8.	Uwaga ogólna	Po przeanalizowaniu analizy SWOT słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń należy wyodrębnić tylko najbardziej kluczowe elementy przyczyniające się do osiągnięcia celów strategii.	Istotne jest rozważenie Analizy SWOT pod kątem wpływu słabych stron i zagrożeń na możliwości realizacji strategii.	Uwaga uwzględniona, Uzupełniono zapisy podsumowania analizy swot
9.	Str. 44	Wprowadzenie poprawnej nazwy Wydziału UMK.	W ostatnich latach powstał nowy budynek Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi (w 2012 r. - Wydział Biologii i Nauk o Ziemi podzielił się na dwa wydziały: Biologii i Ochrony Środowiska oraz Nauk o Ziemi.).	Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownych korekt w tekście dokumentu.
10.	Str. 17	Wyjaśnienia wymaga zastosowane pojęcie „ranking szanghajski”.	Uzupełnienie definicji.	Uwaga uwzględniona. Dodano przypis.
11.	Str. 45	Obecnie wstępna lista przedsięwzięć do projektu mandatu negocjacyjnego Kontraktu Terytorialnego została znacznie zmodyfikowana. Zarząd Województwa Kuj.-Pom. przyjął 23 lipca br. wstępną listę projektu mandatu negocjacyjnego, który obecnie jest analizowany przez potencjalnych beneficjentów.	W ostatecznym procesie konsultacji zasadne jest zamieszczenie aktualnych danych dot. Kontraktu Terytorialnego w woj. Kuj.-Pom.	Uwaga uwzględniona. W Programie zamieszczono zaktualizowaną wstępną listę przedsięwzięć do projektu mandatu negocjacyjnego Kontraktu Terytorialnego (Projekt Stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dotyczący Kontraktu Terytorialnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dn. 20 sierpnia 2014 r. - lista przedsięwzięć priorytetowych)

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
12.	Str. 56.	Proszę o uzupełnienie przedmiotowego fragmentu o listy intencyjne zawarte przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.	W związku z tak strategiczną rolą UMK zasadne jest uzupełnienie przedmiotowego tekstu o niniejsze kwestie.	Uwaga niezrozumiała
13.	Str. 75	Cele strategiczne należałyby czytelnie podkreślić (wyróżnić pogrubioną czcionką lub kursywą) w prezentowanym tekście.	Nieczytelny rozdział.	Uwaga uwzględniona. Cele strategiczne zostały wyróżnione.
14.		W strategii nie uwzględniono roli instytutów PAN;	Istotne kwestie dla ważności dokumentu.	Uwaga uwzględniona
15.	Str. 23	Rozbudować treści dotyczące problematyki szkół niepublicznych, tj. problemy demograficzne.	Strategia w większej mierze powinna skupić się na współczesnym problemie uczelni niepublicznych, które w strategii wskazano jako jednostki w przyszłości borykające się z problemami demograficznymi; Obecnie niepubliczne uczelnie wyższe stanowią znaczną przewagę liczebną w stosunku do uczelni publicznych.	Uwaga uwzględniona. Diagnozę uzupełniono o wnioski i rekomendacje dotyczące szkół niepublicznych.
16.	Str. 25	Proszę o dopisanie jednostki wskazującej tendencję zmniejszania się kadry akademickiej w stopniu profesora.	Nieczytelny zapis.	Uwaga uwzględniona.
17.	Str. 26	Uzupełnienie treści o następujące zadanie: opracowanie bazy danych o zatrudnieniu nauczycieli akademickich.	W związku z praktykowaniem przez uczelnie publiczne zakazu konkurencji dla nauczycieli akademickim zasadne byłoby opracowanie regionalnej bazy danych o zatrudnieniu nauczycieli akademickich (w przyszłości bazy ogólnopolskiej).	Uwaga częściowo uwzględniona. Baza osób posiadających stopnie naukowe znajduje się Systemie informacji o szkolnictwie wyższym POLON. W bazie możliwe jest wyszukiwanie z uwzględnieniem wielu kryteriów, wobec czego baza może być wykorzystana także dla potrzeb BTOF. W Programie – ze jak uczelnie

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				uzupełnia dane to funkcjonalność zostanie uzyskana – to powinno się pojawić w tekście programu – np. działanie w kierunku przepływu informacji czy przejrzystości
18.	Str. 23	Zasadne jest aby w tekście ujednotlić sposób pisania o uczelniach – propozycja – nazwa uczelni + lokalizacja.	Poprawa czytelności dokumentu.	Uwaga nieuwzględniona. Na str. 23 umieszczono tabelę prezentującą uczelnie wyższe BTOF wraz z informacją o ich lokalizacji. W części opisowej posłużono się podziałem na bydgoską i toruńską część obszaru funkcjonalnego.
19.	Str. 127	Fiszki projektowe wskazują tylko inwestycje planowane do realizacji przez Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Czy inne uczelnie wyższe były informowane o możliwości zgłaszania fiszek projektowych w ramach opracowywania przedmiotowego dokumentu?	Dokument strategiczny nie powinien skupiać się w planach inwestycyjnych na jednym podmiocie.	Uwaga nieuwzględniona. Prośba o przygotowanie i przesłanie fiszek została skierowana do UMK, UTP, UKW. Tylko Collegium Medicum w odpowiedzi przekazało informację o swoich planach inwestycyjnych.
20.		Wszystkie skróty ujęte w dokumencie powinny zostać ujęte w wykazie stosowanych skrótów – str. 5, a nie wykazywane jako przypisy.	Poprawa czytelności dokumentu.	Uwaga uwzględniona. Wykaz skrótów został rozszerzony.
21.	Str. 123	Rozdział zatytułowany „System wdrażania i ewaluacji Programu” nie podejmuje kwestii ewaluacji przedmiotowego projektu.	Poprawa czytelności dokumentu.	Uwaga uwzględniona. Przeformułowano tytuł rozdziału na zgodny z treścią rozdziału.
Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości UMK, dr Damian Walczak				
22.	2.2.2.3 Strona 53	Należy inaczej zredagować „W Toruniu Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy UMK został powołany w grudniu 2007 r., a już od października 2004 r. działa przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu”	Sformułowanie to można odebrać, że Inkubator na UMK działa w ramach (wcześniej wspomnianych w tekście) Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości, tymczasem jest to jednostka ogólnouczelniana, w żaden (formalny) sposób nie związana z tymi podmiotami.	Uwaga uwzględniona. Zdanie przeformulowano.
23.	2.2.2.3 Strona 53	Proszę dopisać „Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu” otrzymał, jako jedna z 13	Jest to ważny zapis podkreślający działania UMK w tym zakresie.	Uwaga uwzględniona. Proponowane uzupełnienie

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
		uczelni w Polsce, wsparcie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wsparcia na projekt „Inkubatory Innowacyjności” mający na celu wsparcie zarządzania wynikami badań naukowych i prac rozwojowych, zwłaszcza w przygotowywaniu i organizacji kolejnych etapów komercjalizacji badań naukowych.		umieszczono w Programie.
24.	2.2.3. Strona 58	Proszę dopisać Na UMK działa jeden z 30 w Polsce Brokerów Innowacji, którego zadaniem jest zachęcanie naukowców do komercjalizacji swoich prac oraz współpracy z biznesem.	Jest to ważny zapis podkreślający działania UMK w tym zakresie.	Uwaga uwzględniona. Proponowane uzupełnienie umieszczono w Programie.
25.	4.1 Strona 72	Proszę precyzyjniej zredagować: <ul style="list-style-type: none"> „Połączenie i wzmocnienie uczelnianych akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości ...” „Połączenie uczelnianych centrów transferu technologii powiązane ....” 	Połączenie tych pomiotów formalno-prawne byłoby trudne, w przypadku Centrów Transferu Technologii jako podmiotu powoływanego na podstawie ustawy wręcz niemożliwe. Może chodzi o połączenie, jako zwiększenie współpracy?	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano sformułowania użyte w Programie.
Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Dominik Antonowicz				
26.	Cały dokument	Brak uwzględnienia ICNT w infrastrukturze badawczej, jak również wśród jednostek z dużym potencjale badawczym na poziomie krajowym i międzynarodowym;		Uwaga częściowo uwzględniona. ICNT wymieniono wśród projektów zrealizowanych w perspektywie 2007-2013
27.	SWOT, Działania Strategiczne	Brak działań wspierających pozyskiwanie zewnętrznego finansowania w dziedzinie B+R		Uwaga uwzględniona.
28.	SWOT	Stabe uwzględnienie możliwości interdyscyplinarnego wykorzystania nauk społecznych i humanistycznych w zakresie badawczym;		Uwaga uwzględniona. Analiza SWOT została uzupełniona o zaproponowany zapis.
29.	2.2.2.3 Strona 53	Należy inaczej zredagować „W Toruniu Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości przy UMK został powołany w grudniu 2007 r., a już od października 2004 r. działa przy Wyższej Szkole Bankowej w Toruniu”	Sformułowanie to można odebrać, że Inkubator na UMK działa w ramach (wcześniej wspomnianych w tekście) Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości, tymczasem jest to jednostka ogólnouczelniana, w żaden (formalny) sposób nie związana z tymi podmiotami.	Uwaga powtórzona. Uwaga uwzględniona.
30.	2.2.2.3 Strona 53	Proszę dopisać „Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu” otrzymał, jako jedna z 13 uczelni w Polsce, wsparcie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wsparcia na projekt „Inkubatory Innowacyjności” mający na celu wsparcie zarządzania wynikami badań naukowych i prac rozwojowych, zwłaszcza w przygotowywaniu i organizacji kolejnych etapów komercjalizacji badań naukowych.	Jest to ważny zapis podkreślający działania UMK w tym zakresie	Uwaga powtórzona. Uwaga uwzględniona

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
31.	2.2.3. Strona 58	Proszę dopisać Na UMK działa jeden z 30 w Polsce Brokerów Innowacji, którego zadaniem jest zachęcanie naukowców do komercjalizacji swoich prac oraz współpracy z biznesem.	Jest to ważny zapis podkreślający działania UMK w tym zakresie.	Uwaga powtórzona. Uwaga uwzględniona
32.	4.1 Strona 72	Proszę precyzyjniej zredagować: „Połączenie i wzmocnienie uczelnianych akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości ...” „Połączenie uczelnianych centrów transferu technologii powiązane ...”	Połączenie tych pomiotów formalno-prawne byłoby trudne, w przypadku Centrów Transferu Technologii jako podmiotu powoływanego na podstawie ustawy wręcz niemożliwe. Może chodzi o połączenie, jako zwiększenie współpracy?	Uwaga powtórzona. Uwaga uwzględniona
33.	SWOT	Brak uwzględnienia GiLA jako ogromnego i unikalnego potencjału, a także pomysłu na to jak ten potencjał wykorzystać.		Uwaga uwzględniona. Uzupełniono SWOT
34.	Uwaga ogólna do dokumentu	<p>Dokument przygotowany jest niestarannie – błędy terminologiczne, niezgodność terminologii zastosowanej w dokumencie ze stanem faktycznym i z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ str. 28 – w dokumencie: „Stosunki międzykierunkowe: administracja i zarządzanie; Stosunki międzykierunkowe: europeistyka i filologia włoska” – w UMK to były studia międzykierunkowe (obecnie wygaszane – zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym), ☐ str. 29 - w dokumencie: „zarządzanie informacją i bibliologią” – w UMK jest kierunek studiów zarządzanie informacją i bibliologia, ☐ str. 47 – studia prywatne (!) ☐ w dokumencie: programy nauczania (zob. cały dokument) – w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym – program kształcenia, ☐ w dokumencie: kierunki nauczania – w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym – kierunki studiów. <p>Dokument został napisany przez osobę/osoby posiadającą wiedzę ogólną, ale mającą niewielkie pojęcie o szkolnictwie wyższym, a zwłaszcza o uwarunkowaniach formalno-prawnych, w których ono funkcjonuje. W pewnym sensie jego użyteczność jest mocno ograniczona skoro zawarte w nim treści są (fragmentami) kompletnie zawieszona w próżni instytucjonalno-prawnej.</p> <p>Ponadto, dokument nie uwzględnia kluczowych i bardzo aktualnych dokumentów albo uwzględnia bez podawania ich jako źródła wiedzy, na przykład opracowany ostatnio dokument OECD na temat kształcenia przedsiębiorczości w uczelniach województwa kujawsko-pomorskiego http://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/o-skuteczności-kształcenia-i-przedsiębiorczości-akademickiej.html</p>		<p>Uwaga uwzględniona. Uzupełniono przypisy, uporządkowano terminologię .</p> <p>Działania zaproponowane w Programie powstały na bazie trendów obserwowanych w szkolnictwie wyższym, dokumentów na poziomie europejskim i krajowym, wywiadów z przedstawicielami środowisk akademickich, biznesowych i okołobiznesowych w Bydgoszczy i Toruniu. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniu autora uwagi diagnozę poszerzono o kluczowe wnioski zaprezentowane w raporcie „Umiejętności i kompetencje w zakresie Przedsiębiorczości” Raport dot. Polski z badania zrealizowanego w ramach Programu na rzecz Lokalnego Rozwoju Gospodarczego i</p>

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
		<p>Rozumiem, że dokument nie ma charakteru akademickiego, ale pewne standardy rzetelności obowiązują wszystkich, dlatego sformułowanie „Trendy związane z przemianami demograficznymi w kraju, wzmocnione na poziomie regionu trendami w migracjach mieszkańców (szacuje się, iż do 2020r. liczba studentów spadnie o około 25-30%, przy czym spadek ten będzie najmniejszy w dojrzałych metropoliach powyżej 500 tys. mieszkańców, największy zaś w małych ośrodkach akademickich o randze raczej regionalnej” wygląda jakby zostało zaczerpnięte z dokumentu „Demograficzne Tsunami” ze str. 14 albo przynajmniej nim mocno zainspirowane. Nie byłoby to nic złego, gdyby autor tego dokumentu zechciał się na ten dokument powołać.</p> <p>Oto link do dokumentu</p> <p>http://instytutokratesa.pl/pliki/Demograficzne_Tsunami_Institut_Sokrat_esa.pdf</p>		Zatrudnienia (LEED) Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Aleksandra Stukowska				
35.	Str. 49 – trzeci akapit	W Collegium Medicum UMK obok studentów z krajów tzw. byłego bloku wschodniego (Ukraina, Białoruś) w ostatnich latach zdecydowaną większość stanowią studenci z krajów Skandynawskich, którzy podejmują naukę na uruchomionych od roku akademickiego 2009/2010 studiach anglojęzycznych na kierunku lekarskim.	Brak informacji o studentach anglojęzycznych studiujących w CM UMK	Uwaga uwzględniona. Program uzupełniono o informacje podane przez autora uwagi.
36.	Str. 56 – pierwszy akapit	Liczba cudzoziemców studiujących w Collegium Medicum UMK wzrasta z roku na rok. W roku akademickim 2011/2012 w Collegium Medicum studiowało 86 studentów cudzoziemców, rok później (2012/2013) liczba cudzoziemców w Collegium Medium wzrosła do 122. Dodatkowo CM UMK kształci studentów w ramach programu Erasmus. W roku akademickim 2012/2013, w ramach tego programu do uczelni przyjechało 54 studentów zagranicznych, natomiast w kolejnym roku 2013/2014 liczba ta wzrosła do 56.	Brak informacji o studentach anglojęzycznych studiujących w CM UMK	Uwaga uwzględniona. Program uzupełniono o informacje podane przez autora uwagi.
37.	Str. 54 – Współpraca uczelni	Collegium Medicum UMK organizuje cykliczne wykłady popularnonaukowe z dziedziny medycyny pod nazwą Medyczna Środa. Są one skierowane do szerokiego grona odbiorców, w tym również do	W projekcie Programu rozwoju szkolnictwa wyższego, punkcie 2.2.3. znajduje się informacja dotycząca potrzeby organizacji serii wykładów otwartych przez szkoły wyższe	Uwaga uwzględniona. Program uzupełniono o informacje podane przez

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	wyższych ze szkołami kształcącymi na niższym poziomie edukacji	uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wykłady w sposób przystępny dla odbiorców przybliżają nurtujące zagadnienia współczesnej medycyny. Osobami prowadzącymi zajęcia są pracownicy naukowi lub naukowo-dydaktyczni Collegium Medicum UMK. Wstęp na cykl wykładów jest wolny. Ponadto Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy prowadzi kursy przygotowawcze do matury z biologii i chemii. Celem kursu jest przygotowanie maturzystów do egzaminu dojrzałości z biologii i chemii, czyli głównych przedmiotów wymaganych w procesie rekrutacji na kierunki prowadzone w CM UMK. Kurs ten obejmuje 60 godzin dydaktycznych w tym 40 godzin wykładów i 20 godzin ćwiczeń. Taka forma zajęć daje możliwość poznania uczniom szkół ponadgimnazjalnych specyfiki nauki w naszej Uczelni. Obie inicjatywy przybliżają ofertę lokalnej Uczelni, jaką jest Collegium Medicum w Bydgoszczy	skierowanych do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W CM UMK cykl spotkań Medyczna Środa jest organizowany przez CM UMK już od 2007 roku.	autora uwagi.
Piotr Calbecki, Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego				
38.	Uwaga ogólna	Bydgosko-Toruński Obszar Funkcjonalny nie istnieje oficjalnie.	W województwie kujawsko-pomorskim nie został jeszcze wyznaczony bydgosko-toruński obszar funkcjonalny. Wyznaczenie bydgosko-toruńskiego obszaru funkcjonalnego leży w kompetencjach samorządu województwa. Procedura w tym zakresie zostanie rozpoczęta po wejściu w życie stosownych przepisów prawnych.	Uwaga powtórzona. Dodatkowo umieszczono stosowny przypis w rozdziale poświęconym bydgosko-toruńskiemu obszarowi funkcjonalnemu.
39.	Uwaga ogólna	Collegium Medicum UMK wielokrotnie traktowane jest jako osobna uczelnia.	Jest to integralna część UMK.	Uwaga uwzględniona. Dodano przypis wyjaśniający.
40.	Uwaga ogólna	Działania zawarte w programie nie są spersonalizowane, nie mają odniesienia do lokalnej specyfiki i konkretnych uczelni.	Działania takie mogłyby być zawarte w programie dla dowolnego regionu.	Uwaga nieuwzględniona. Wszystkie działania zaproponowane w Programie mają odniesienie do lokalnej specyfiki i wynikają z przeprowadzonej diagnozy. Dla każdego działania podano uzasadnienie wynikające właśnie z diagnozy. Zaobserwowany charakter działań wynika przede wszystkim z faktu iż problemy uczelni regionalnych

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				<p>wynikające z dysfunkcji systemu szkolnictwa wyższego są podobne w całym kraju, stąd działania prorozwojowe powinny być prowadzone w podobnym kierunku. Jednocześnie należy mieć na uwadze fakt iż na tle uczelni europejskich jedynie niewielką część działalności naukowej i dydaktycznej opisywanego regionu można uznać za wyróżniającą się (wyniki rankingów) a więc endogeniczne podstawy rozwoju w tym sektorze nie są znaczące.</p>
41.	Uwaga ogólna	Działań zawartych w programie jest zdecydowanie za dużo – znacznie lepsze byłoby skoncentrowanie się na mniejszej ilości działań dostosowanych do konkretnych istniejących w województwie instytucji.	Sugerowane w uwadze sformułowanie działań przełożyłoby się na ich większą możliwą wykonalność i skuteczność.	<p>Uwaga nieuwzględniona. Wszystkie działania ujęte w Programie przyporządkowano do trzech głównych celów strategicznych. Wybór celów strategicznych wynikał z przeprowadzonej diagnozy oraz analizy strategii rozwoju uczelni wyższych działających w obszarze funkcjonalnym, a także krajowych trendów rozwoju szkolnictwa wyższego. Przyjęto podejście, iż katalog działań powinien być możliwie szeroki, a ostateczna decyzja co do wyboru konkretnych działań do realizacji powinna należeć do uczelni wyższych jako podmiotów autonomicznych (tym bardziej, że realizacja wielu z zaproponowanych działań wymaga dalszych uzgodnień i</p>

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				podjęcia współpracy przez uczelnie BTOF).
42.	Uwaga ogólna	Brak odpowiedniego odniesienia do inteligentnych specjalizacji.	Brak pełnej zgodności z projektem RSI WKP	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono informacje dot. inteligentnych specjalizacji.
43.	Uwaga ogólna	Nieprecyzyjnie podawane źródła danych	Kto, kiedy i na jakiej podstawie przygotował opracowania?	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono źródła danych.
44.	Uwaga ogólna	Nieprawidłowo stosowany termin „kanibalizacji”. Niewłaściwe określa się nim konkurencję.		Uwaga częściowo uwzględniona – przeformułowano zapisy
45.	Uwaga ogólna	Niejednolite posługiwanie się katalogiem uczelni publicznych i niepublicznych	Powinny zostać wprowadzone ujednoczone kryteria ustalania kolejności wymieniania uczelni np. według liczby studentów, według wielkości, z uwzględnieniem podziału na publiczne i niepubliczne.	Uwaga nieuwzględniona – kolejność opisywania uczelni każdorazowo wynika z opisywanego ujęcia do danej analizy.
46.	Str. 10	RSI WKP na lata 2014-2020 nie jest jeszcze zatwierdzonym dokumentem strategicznym, a jedynie oficjalnym projektem.		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
47.	Str. 11	Błędne określenie „regionalne specjalizacje”.	Zgodnie z Umową Partnerstwa „regionalne inteligentne specjalizacje”	Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
48.	Str. 21, Wykres 5.	Wątpliwość co do zasadności wykorzystania wykresu i walorów poznawczych dla Bydgoszczy i Torunia.	Np. Gdańsk i Katowice należą do znacznie większych od Torunia i Bydgoszczy aglomeracji i wskaźniki ich dotyczące nie są tu miarodajne.	Uwaga nieuwzględniona. Umieszczone w Programie wykresy porównawcze pokazują jak Bydgoszcz i Toruń jako miasta wojewódzkie i równocześnie miasta akademickie prezentują się na tle innych miast w Polsce – do porównania wybrano zarówno miasta o podobnej liczbie ludności jak i miasta uznane za duże ośrodki akademickie.
49.	Str. 23	Dokładna liczba studentów jest podana tylko dla części toruńskiej obszaru.		Uwaga nieuwzględniona. Dokładna liczba studentów jest podana w innym miejscu Programu dla całego BTOF

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				(część bydgoska i toruńska).
50.	Str. 23	W części poświęconej uczelniom bydgoskim zostało błędnie umieszczone zdanie: „W 2009 roku powstała Toruńska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości oraz Wyższa Szkoła Filologii Hebrajskiej.”		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
51.	Str. 28	Błędne nazwy kierunków studiów - „Stosunki międzykierunkowe”. Powinno być: „Studia międzykierunkowe”		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
52.	Str. 29	Niepotrzebnie powielony ten sam kierunek studiów: „Studia międzykierunkowe: międzywydziałowe indywidualne studia humanistyczne”		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
53.	Str. 39	Nieprawidłowe nazwy wielu wydziałów, m.in. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK, Wydział Prawa i Administracji UMK, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska UMK. Należy sprawdzić poprawność pozostałych nazw wydziałów		Uwaga uwzględniona. Nazwy wydziałów poprawiono zgodnie z Komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 lipca 2014 r. o przyznanych kategoriach naukowych jednostkom naukowym
54.	Str. 43	Powinno być: „Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji spółka z o.o.”. Bardzo niestosowne sformułowanie: „województwo kujawsko-pomorskie należy do krajowej czołówki pod względem zachorowalności na nowotwory.”		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
55.	Str. 45	Powinno być wszędzie: „Kontrakt Terytorialny Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. Tabela zaś zawiera nieaktualne dane, dane zaktualizowane można znaleźć pod tym adresem: http://bip.kujawsko-pomorskie.pl/pliki/planowanie/20140826_kontrakt/zal_1_lista_przedstawionych_proponowanych_do_kt_wk-p.pdf		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty. (Uwaga powtórzona).
56.	Str. 48	Przedstawione mapy nie pokrywają się z zarysowanym wcześniej BTOF.		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.
57.	Str. 56	Nieprawidłowa odmiana w zdaniu: „Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy posiada podpisane 24 umowy międzyuczelniane z placówkami w: Kolumbii (1), Czech (2), Słowacji (2), Włoch (2), Francji (2), Ukrainy (4), Niemczech (4), Hiszpanii (1), Holandii (1), Litwy (1), Szwecji (1), Rosji (1) oraz Białorusi (1).”		Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty.

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
58.	Str. 60	Mapa nie podaje wskaźników dla większości województw. Czy w nieuwzględnionych województwach są to wskaźniki zerowe?		Uwaga uwzględniona. Dodano przypis pod mapą – do porównania wybrano regiony, które uzyskały najwyższe kwoty dofinansowań
59.	Fiszki projektowe zgłoszone w ramach prac nad Programem – str. 127-137	Co sprawiło, że wszystkie projekty są związane z Collegium Medicum UMK? W jaki sposób, kiedy i na jakiej podstawie zgromadzono fiszki?	Program powinien zawierać projekty strategiczne wszystkich zaangażowanych w budowę edukacji na poziomie wyższym uczelni.	
Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego				
60.	Uwagi ogólne do dokumentu	<p>Uwagi ogólne i podsumowanie</p> <p>Liczący ponad 140 stron dokument w zakresie merytorycznym w zdecydowanej większości powtarza ustalenia Strategii Rozwoju Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Program nieco poszerza i pogłębia zakres analizy i wnioski przedstawione w SR BTOF. Jednak jego wartość dodana jest niewielka. Bogatsza w treści diagnoza obszaru, kilka dodatkowych podpunktów w analizie SWOT, parę nowych działań w uszczegółowieniu celów operacyjnych, to dosyć mało, jak na osobny dokument, dotyczący rozwoju tak ważnego obszaru, jak szkolnictwo wyższe.</p> <p>Cele strategiczne i operacyjne Programu zaczerpnięte zostały wprost ze SR BTOF. W dokumencie brakuje natomiast rozdziału podsumowującego diagnozę obszaru szkolnictwa wyższego w kontekście problemów i barier, stojących na drodze jego rozwoju. Nie pozwala to ocenić, czy cele Programu, które zgodnie z logiką powinny być odpowiedzią na te problemy, zostały adekwatnie sformułowane. Skoro na poziomie ogólnych ustaleń i kierunków rozwoju Program powielił zapisy SR BTOF, można by się spodziewać, że jego wartością dodaną będzie wskazanie konkretnych działań, umożliwiających realizację założonych celów. Niestety, w odniesieniu do planu działań realizacji Programu (strony 81 – 120) trudno jest mówić o jakichkolwiek konkretach. Wskazywane w tabelach uzasadnienia działań powielają zapisy z diagnozy obszaru, opisy działań i planowane w ich ramach zadania stanowią zbiór generalnych haseł, a proponowane produkty i rezultaty są w przeważającej większości niemierzalne. Brakuje również</p>		<p>Program rozwoju szkolnictwa wyższego stanowi uszczegółowienie Strategii Rozwoju BTOF, co wielokrotnie podkreślano w Programie, a zatem zaproponowane w Programie cele strategiczne i działania muszą być ze sobą w 100% zgodne.</p> <p>Program zawiera konkretne działania do realizacji. Dla każdego działania szczegółowo wskazano zadania do realizacji np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identyfikacja szkół średnich zainteresowanych utworzeniem klas akademickich; - Określenie profilu klas akademickich; - Opracowanie programów nauczania dla klas akademickich;

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
		<p>wyznaczenia konkretnych ram czasowych realizacji poszczególnych działań (poza ramowym harmonogramem wdrażania Programu – strona 122) oraz jakichkolwiek założeń finansowych. W Programie nie ujęto ani analizy kosztów jego wdrażania (choćby przybliżonych, szacunkowych), ani możliwych źródeł jego sfinansowania.</p> <p>Na plus trzeba zaznaczyć, że ogólne koncepcje działań przedstawione w Programie wydają się być zasadne, a ich realizacja powinna przynieść pozytywne rezultaty dla rozwoju regionu. Program jednak nie przedstawia żadnych konkretnych założeń dotyczących samej realizacji. Taki poziom ogólności może być zaletą na etapie formułowania strategii, ale nie na etapie opracowywania programu.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Podpisanie przez uczelnie wyższe porozumień ze szkołami średnimi; - Zapewnienie finansowania klas akademickich ze środków JST. <p>Biorąc pod uwagę fakt, iż prace nad programami dostępnymi w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 nie zostały jeszcze zamknięte, a także mając na względzie, iż wiele z zaproponowanych działań zakłada współpracę kilku podmiotów, które są autonomiczne i mają pełną swobodę w wyborze partnerów i sposobu realizacji działań większe uszczegółowienie działań nie byłoby zasadne. Doszczegółowienie zadań realizowanych w ramach działań powinno nastąpić na etapie podpisywania porozumień/tworzenia konsorcjów pomiędzy partnerami.</p> <p>Program uzupełniono o proponowane ramy czasowe realizacji poszczególnych działań oraz możliwe źródła finansowania.</p>
61.	Analiza SWOT – strony 62 – 64	Analiza SWOT budzi wiele zastrzeżeń, zwłaszcza w obszarach szans i zagrożeń. W pierwszym przypadku, zamiast analizować występujące aktualnie, bądź możliwe do przewidzenia z dużym prawdopodobieństwem w niedalekiej przyszłości czynniki i		Uwaga częściowo uwzględniona. Dokonano ponownego przeglądu i uzupełniono analizę SWOT.

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
		<p>uwarunkowania zewnętrzne, które mogą mieć pozytywny wpływ na rozwój obszaru szkolnictwa wyższego, autorzy opracowania tworzą listę zadań do wykonania w ramach tego obszaru, które ich zdaniem poprawiłyby jego sytuację. Jedyne wyjątek stanowi podpunkt: „Występowanie branż o zakorzenionej tradycji lokalnej”. Z kolei w części dotyczącej zagrożeń występują zaledwie dwa czynniki, z których wynika, że jedynymi zagrożeniami dla rozwoju uczelni wyższych w regionie są niż demograficzny i konkurencja ze strony ośrodków akademickich w innych województwach.</p> <p>Wątpliwości budzą także wskazania mocnych stron obszaru. Jedną z nich zdefiniowano jako „Publiczne uczelnie rozpoznawalne w kraju (wysokie oceny dla wybranych wydziałów)”. Klóci się to z obrazem prezentowanym w diagnozie szkolnictwa wyższego w regionie. Tylko jeden wydział w województwie (Humanistyczny na UMK) otrzymał najwyższą ocenę A+, przyznawaną przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, a wysoką ocenę A otrzymało tylko kilka wydziałów UMK. Pozostałe jednostki otrzymały w większości zadowalającą ocenę B, z rekomendacją wzmocnienia działalności naukowej. W rankingu uczelni wyższych miesięcznika Perspektywy z 2013 roku UMK zajął 9 miejsce w kraju, UTP – 54, a UKW – 60. Najwyżej notowana uczelnia niepubliczna (Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu) była w swojej kategorii 29. Tak więc jeżeli chodzi o wysokie oceny i rozpoznawalność, to cechy te można przypisać co najwyżej jednej uczelni – UMK.</p> <p>Innym budzącym wątpliwości punktem w części dotyczącej mocnych stron jest „szybko rosnący odsetek osób posiadających wyższe wykształcenie”. Choć wskaźnik ten rzeczywiście dynamicznie wzrastał w ostatnich latach, to tempo tego wzrostu kształtowało się raczej nieco poniżej średniej krajowej, tak więc niska (14) pozycja regionu pod względem liczby osób z wyższym wykształceniem nie ulegnie zapewne poprawie w najbliższych latach.</p> <p>Nieścisłości na tym etapie opracowywania analizy SWOT mogą skutkować wyciąganiem fałszywych lub chybionych wniosków odnośnie sytuacji przedmiotowego obszaru, co z kolei może prowadzić do formułowania nieadekwatnych zaleceń i nieuzasadnionych planów działań. Analiza SWOT jest też swego rodzaju „pigułką wiedzy”, do której sięgać będą osoby zainteresowane tematem, ale nie mające czasu na dokładne analizowanie całego dokumentu. Tym bardziej jakość jej wykonania nie powinna budzić żadnych zastrzeżeń.</p>		Doprecyzowano wybrane sformułowania.

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
62.	Cele i działania strategiczne – strony 65 – 120	<p>W pierwszej części rozdziału, dotyczącej układu celów strategicznych i działań, wyraźnie daje się odczuć brak myśli przewodniej i przyczynowo skutkowego powiązania elementów wyводу. Na początku przedstawione zostały koncepcje dotyczące sposobów urzeczywistnienia wizji rozwoju BTOF w obszarze szkolnictwa wyższego i obszarów współpracy pomiędzy miastami a uczelniami. Ponieważ nie podano źródeł pochodzenia tych koncepcji ani ich przesłanek, sprawiają one wrażenie arbitralnych i budzą pytanie: dlaczego właśnie tak, a nie inaczej? Następnie omówiono ogólne trendy rozwojowe w systemie edukacji i przedstawiono „potencjalne kierunki rozwoju systemu szkolnictwa wyższego w kontekście rozwiązań dla BTOF”. Nie jest jednak jasne, czy te kierunki to prognoza możliwej najbliższej przyszłości, obiektywnie zachodząca w diagnozowanej przestrzeni procesy, czy też zalecenia lub propozycje działań dostosowawczych w kontekście owych ogólnych trendów.</p> <p>W dalszej części omówiono dwa „kluczowe kierunki działań”, „na rzecz osiągnięcia optymalnego i dostosowanego do potrzeb krajowych poziomu rozwoju szkolnictwa wyższego”. Są to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz wzrostu efektywności systemu kształcenia z punktu widzenia potrzeb gospodarki, 2. Działania na rzecz pełnego wykorzystania potencjału podsystemu szkolnictwa wyższego. <p>Opis tych kierunków jest zbyt ogólnikowy. Wszystkie te rozważania kończą się prezentacją celów strategicznych i operacyjnych Programu, które, jak już wspomniano, są przepisane w całości ze Strategii Rozwoju BTOF. Wobec tego, cały poprzedzający prezentację celów wywód, sprawia wrażenie ideologii dopisanej post factum, na potrzeby Programu. Wrażenie to potęguje próba nałożenia siatki celów na proponowane wcześniej obszary współpracy pomiędzy miastami a uczelniami, co jest zabiegiem całkowicie sztucznym, ponieważ owe obszary mają się nijak do prezentowanych celów.</p> <p>Następująca w dalszej części rozdziału prezentacja działań w ramach celów operacyjnych zawiera błędy logiczne i merytoryczne, przede wszystkim w opisie dotyczącym celu strategicznego „podnoszenie jakości systemu kształcenia”. Najpierw, zgodnie z prawdą, ale wbrew zapisom umieszczonym w analizie SWOT, autorzy opracowania stwierdzają, że większość uczelni regionu zajmuje słabe pozycje w rankingach krajowych, a następnie zaprzeczają faktom i własnym ustaleniom z diagnozy, pisząc, że tylko wybrane wydziały uzyskały kategorię A i B przyznaną przez Komitet Ewaluacji Jednostek</p>		<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Przeformułowano wybrane fragmenty rozdziału 4. Cele i działania strategiczne tak, aby wzmocnić powiązania logiczne pomiędzy poszczególnymi fragmentami tekstu.</p> <p>Należy zauważyć, że Program zawiera propozycje działań optymalne z punktu widzenia rozwoju BTOF i sformułowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy, natomiast od uczelni zależy, które z działań będą chciały realizować i w jaki sposób. Uczelnie wyższe są podmiotami autonomicznymi, finansowanymi ze środków przekazywanych przez Min. Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a wpływ JST na uczelnie jest ograniczony, co wyraźnie w Programie zaznaczono.</p> <p>Równocześnie podano punkty styku jako obszar do ewentualnej współpracy, podkreślono również obopólne korzyści z ww. współpracy.</p> <p>Cele strategiczne i operacyjne Programu są tożsame z celami zaprezentowanymi w Strategii Rozwoju BTOF, co jest działaniem świadomym i zamierzonym.</p> <p>Zdaniem autorów Programu działania nie zawierają błędów merytorycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W BTOF mieści się uczelnia

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
		<p>Naukowych i że celem działań zaproponowanych w ramach tego celu strategicznego jest „uzyskanie kategorii A i B przez wydziały prowadzące badania w branżach kluczowych dla rozwoju regionu”. Uwagi dotyczące planu działania realizacji Programu zawarto w części „Uwagi ogólne i podsumowanie”.</p>		<p>rozpoznawalna w skali kraju</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wybrane wydziały uzyskały wysokie kategorie (A+, A) przyznane przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych 3. Większość uczelni (zarówno publicznych jak i niepublicznych) zajmuje dalekie pozycje w rankingach krajowych 4. Dla rozwoju gospodarczego regionu (zwłaszcza w obrębie regionalnych inteligentnych specjalizacji) wymagane jest wzmocnienie tych wydziałów (kierunki ścisłe, techniczne), które w tej chwili uzyskały kategorie poniżej A 5. Dodatkowo podkreślono potrzebę wykorzystania na rzecz rozwoju regionu potencjału tkwiącego w tych wydziałach, które są wysoko oceniane

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				przez KEJN
63.	Fiszki projektowe – strony 127 – 137	<p>Załączone do programu fiszki projektowe prezentują założenia 9 projektów opiewających na łączną kwotę 255 milionów złotych. Podmiotem zgłaszającym wszystkie projekty jest Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy. Nie wiadomo dlaczego Program nie zawiera propozycji projektowych innych uczelni regionu. Opisy projektów nie odnoszą się do celów strategicznych ani operacyjnych SR BTOF / Programu, nie jest więc jasne, jak ich realizacja ma się przyczynić do osiągnięcia celów wyznaczonych w tych dokumentach. Zdecydowana większość projektów skupia się na rozbudowie podstawowej infrastruktury dydaktycznej, naukowej i administracyjnej uczelni. Jeden projekt poświęcony jest badaniom naukowym i diagnostycznym.</p> <p>Najdroższy z prezentowanych projektów pn. „Adaptacja budynku zabytkowego przy ul. Dworcowej 63 dla celów CM UMK (stomatologia)”, opiewający na kwotę 87.200.000 złotych został ujęty już w załączniku nr 4 do Stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dotyczącego Kontraktu Terytorialnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Co ciekawe, w tamtym dokumencie jego wartość oszacowano na 52.000.000 złotych, a w opisie jego założeń finansowych zapisano, że przedsięwzięcie to nie jest przeznaczone do realizacji w ramach instrumentów rozwoju terytorialnego w szczególności ZIT.</p>		<p>Uwaga powtórzona. Prośbę o przygotowanie fiszek projektowych skierowano także do innych uczelni publicznych w BTOF. Fiszki wpisują się w cele strategiczne i działania zaproponowane w Programie (np. działania Wzmocnienie wydziałów na uczelniach prowadzących kształcenie i badania w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego BTOF, Dopuszaenie uczelni w sprzęt i materiały dydaktyczne pozwalające na podniesienie jakości prowadzonych zajęć i badań naukowych)</p>
Andrzej Półgrabski, Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o.				
64.	Pkt 3. Analiza SWOT, strona 62	Zmienić zapis w tabeli 9 w słabych stronach: Niski poziom współpracy pomiędzy uczelniami, IOB, oraz firmami w regionie zarówno na polu praktyk staży jak i w sferze naukowej.		Uwaga uwzględniona. Przeformułowano brzmienie zdania.
65.	Pkt 7. Załączniki, 7.2 Fiszki projektowe zgłoszone w ramach prac nad programem,	Brak fiszek projektowych innych uczelni niż UMK.	Większość uczelni w regionie znajduje się w Bydgoszcz w związku z czym zalecamy aby były propozycje projektów innych uczelni, m.in. z Bydgoszczy.	Uwaga powtórzona. Prośbę o przygotowanie fiszek projektowych skierowano do uczelni publicznych w Bydgoszczy jednak fiszki projektowe zostały przygotowane tylko przez Collegium Medicum.

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	Str. 127			
Ryszard Maciołek, Wyższa Szkoła Gospodarki				
66.	Rozdz. 4. Cele i działania strategiczne	Mała korelacja pomiędzy diagnozą, a kluczowymi kierunkami działania. Diagnoza wskazuje na wysoką jakość kształcenia w obszarze nauk humanistycznych, a co za tym idzie BTOF posiada duże zasoby kadrowe i inne. Tymczasem rozwój ma odbywać się w innych obszarach (dziedzinach) nauk, np. w naukach technicznych które mają stosunkowo niski poziom i zajmują niską pozycję w rankingach.	Drugim kluczowym kierunkiem działań są „działania na rzecz pełnego wykorzystania potencjału podsystemu szkolnictwa wyższego”. Tymczasem dokument słabo pozycjonuje nauki humanistyczne w BTOF. Brak określenia bardziej szczegółowych celów i działań, które ukierunkowane byłyby na ten obszar działań.	Uwaga częściowo uwzględniona. Rozszerzono zapisy dot. wykorzystania na rzecz rozwoju BTOF wydziałów wysoko ocenionych przez KEJN
68.	Rozdz. 4. Cele i działania strategiczne Rozdz. 4. Cele i działania strategiczne, s. 67	Województwo kujawski-pomorskie sąsiaduje z województwami, w których znajdują się duże ośrodki akademickie, takie jak Warszawa, Poznań, Łódź i Gdańsk. Ośrodki te konkurują o najzdolniejszych studentów i doktorantów, ale ich pozycja naukowa może być wykorzystana do wzmocnienia zasobów, a także jakości kształcenia i nauki w BTOF. W dokumencie, pomimo deklaracji i powołania się zalecenia OECD, brak wyraźnego uznania, że edukacja wyższa jest towarem sprzedawanym na globalnym rynku edukacyjnym. Stąd brak jednolitego podejścia dla działań uczelni sektora niepublicznego. Ma się wrażenie, że obraz ten jest obecnie raczej negatywny. W ogóle w dokumencie brak wizji międzysektorowej integracji.	W tych dużych ośrodkach działają jednostki zarówno PAN jak i JBR. Możliwe jest utworzenie przez uczelnie z tymi jednostkami centrów naukowych, które będą prowadziły kształcenie, w myśl art. 31 ustawy – <i>Prawo o szkolnictwie wyższym</i> . Jest to prosty sposób wzmocnienia kadrowego uczelni, który nie został w dokumencie wskazany Uczelnie niepubliczne w najpełniejszy sposób działają na globalnym rynku edukacyjnym. Muszą się kierować rachunkiem ekonomicznym w stopniu, w jakim zależą one od odpłatności za studia. Jako autonomiczne jednostki tworzą takie kierunki, studiów, które znajdują popyt wśród kandydatów na studia.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono zapisy dot. możliwości rozszerzania współpracy pomiędzy uczelniami a jednostkami PAN i JBR, a także odniesiono się do roli uczelni niepublicznych w systemie szkolnictwa wyższego.
69.	Rozdz. 4. Cele i działania strategiczne	Zbyt mało wyeksponowany potencjał gospodarczy regionu i obecne specjalizacje gospodarcze. Zwłaszcza turystyka, przetwórstwo drewna i przemysł meblarski.	Wyżej wymienione branże nie są z obszaru wysokich technologii, jednak ze względu na walory przyrodnicze i kulturowe województwa kuj.-pom., BTOF ma szanse zdobycia kandydatów na studia, zwłaszcza niestacjonarne na takich kierunkach, jak „turystyka i rekreacja”, „leśnictwo”, „technologia drewna”: itp., które powinny znajdować się w ofercie uczelni BTOF lub powinny być dalej rozwijane.	Uwaga częściowo uwzględniona. Uzupełniono informacje o wyodrębnionych inteligentnych specjalizacjach regionalnych. Szerszy opis potencjału gospodarczego znajduje się w Programie

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				Strategicznymi Gospodarka i Rynek Pracy
70.	Rozdział: 2.2. Szkolnictwo wyższe w BTOF, s.26.	Diagnoza wskazuje, że pomiędzy uczelniami, zwłaszcza publicznymi a niepublicznymi odbywa się silna konkurencja o zasoby kadrowe. Uchwały Senatów i zarządzenia rektorów zmierzają do osłabienia kadrowego uczelni niepublicznych działających na obszarze BTOF. Tymczasem postuluje się wzmacnianie więzi i integrację środowiska.	Restrykcyjne zapisy będą działały w kierunku wzmacniania kadrowego raczej województw ościennych lub nawet bardziej odległych województw niż BTOF.	Uwaga ma charakter opinii.
71.	2.2. Szkolnictwo wyższe w BTOF, s. 22	Nie wymieniono Wydziału Zamiejscowego Teologii UAM w Bydgoszczy. W Bydgoszczy działa obok tzw. seminariów diecezjalnych jeszcze Wyższe Seminarium Duchowne Zgromadzenia Ducha Świętego	Nie zostało one wymienione, tymczasem ich obecność e Bydgoszczy wskazują na potencjał kadrowy także Bydgoszczy w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie nauk teologicznych.	Uwaga uwzględniona.
72.	Rozdz. 4. Cele i działania strategiczne	W dokumencie brak nawiązania do modelu uniwersytetu przedsiębiorczego, zwanego uniwersytetem III generacji. Ten model uniwersytetu w ogóle nie jest eksponowany w dokumencie. Mowa jest zaś o jakimś polskim modelu uniwersytetu europejskiego. Takiego modelu nie ma. W Europie jest wdrożonych kilka modeli uniwersytetów.	Dokument przywiązuje dużą uwagę do rozwoju przedsiębiorczości akademickiej, tymczasem brak odniesienia do nowego modelu uniwersytetu, który od kilku lat wdrażany jest w Wyższej Szkole Gospodarki, która wzorując się na niektórych rozwiązaniach w zachodnich szkołach wyższych MIT, University Stanford (USA), Katolicki Uniwersytet Louvain (Belgia), itp. uzupełnia działalność dydaktyczną i badawczą o nową funkcję transferu wiedzy i technologii.	Uwaga uwzględniona.
73.	Rozdz. 4. Cele i działania strategiczne	Jednym z wskaźników jest uzyskiwanie przez jednostki podstawowe uczelni statusu KNOW	Obok kategorii przyznanej jednostce naukowej przez KEJN jest to jeden z ważnych elementów wskazujących na poziom badań naukowych, ważny zwłaszcza ze względu na przyznawane przez MNiSW środki finansowe. Zob. ustawa z dnia 27 lipca 2007 r. – prawo o szkolnictwie wyższym artykuł 84a i 84b	Uwaga uwzględniona. Obok kategorizacji KEJN umieszczono informację o statusie uczelni KNOW
74.	Cały dokument, zwłaszcza rozdział 2.2. i 2.3.	Pewne błędy redakcyjne: np. w tekście jest ilość zamiast liczba, uczelnia wyższa zamiast uczelnia, tytuł doktora zamiast stopień doktora itp. Na stronie 33, drugi akapit. Powinno być „na ww. wydziale”, a nie „na ww. uczelni”, gdyż jest to błąd.	s. 32, s. 45, s.57, s.67,	Uwaga uwzględniona.
Włodzimierz Złotnicki, Wydział Edukacji i Sportu Urząd Miasta Bydgoszczy				
75.	Str. 37 punkt 2.2.1.5 Pozycja uczelni w	Brak wyjaśnienia słabości metodologicznych rankingu wyższych uczelni opublikowanego w tygodniku Perspektywy, co ma znaczenie dla pozycji bydgoskich uczelni. Nie wykorzystano informacji z opracowania „Lubelski Ośrodek	1.Opracowanie publikowane w tygodniku Perspektywy opiera się na metodologii preferującej duże uczelnie, a wybrana metodologia budzi zastrzeżenia.	Uwaga częściowo uwzględniona Dodano przypis wyjaśniający sposób liczenia wartości

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	rankingach krajowych i międzynarodowych.	Akademicki". Urząd Statystyczny w Lublinie 2013	2.Opracowanie Urzędu Statystycznego w Lublinie zawiera informacje wskazujące na pozycję miast uniwersyteckich na postawie odmiennej, ale wydaje się bardziej obiektywnej metodologii przygotowanej przez pracowników UMSC.	wskaźników i ich wpływ na pozycję uczelni w rankingu. Ranking Perspektyw jest największym i najbardziej rozpoznawalnym rankingiem szkół wyższych w Polsce, na jego wyniki powołuje się także KRASP.
76.	Str.44, ostatni wers.	Po zwrocie „ Wydziału Farmaceutycznego” dopisać „CM UMK”	Wydział Farmaceutyczny jest wydziałem CM UMK	Uwaga uwzględniona.
77.	Str. 54 Współpraca uczelni ze szkołami kształcącymi na niższym poziomie edukacji”, wers 4 od dołu.	Po zdaniu „W wybranych szkołach ponadgimnazjalnych w BTOF działają klasy akademickie” dopisać zdanie „Dobrą praktyką współpracy szkół i uczelni w Bydgoszczy jest opieka, jaką wyższe uczelnie otaczają wybrane szkoły: - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego – ZSO 05, ZS 07, - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy – ZSO 06, ZS 12, ZS5MS - Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa - ZSO 01”	Poza dobrymi przykładami z Torunia i Poznania zasadne jest wskazanie dobrych praktyk w Bydgoszczy	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono informacje o bydgoskich szkołach.
78.	Str. 58 Współpraca z JST	1. W zdaniu „Miasta wspierają finansowo absolwentów...” skreślić słowo „(deficytowych)” 2. Dopisać zdania „Dobrą praktyką jest Program Stypendialny dla Młodzieży Osiągającej Szczególne Wyniki w Nauce w ramach, którego Miasto Bydgoszcz udziela stypendia absolwentom szkół ponadgimnazjalnych. Warunkiem koniecznym do ubiegania się o stypendium jest zdany egzamin maturalny z matematyki w roku zdania matury na poziomie rozszerzonym z wynikiem, co najmniej 60 % pkt oraz podjęcie w Bydgoszczy studiów stacjonarnych na uczelniach publicznych lub niepublicznych, na kierunkach informatyka, informatyka stosowana, mechatronika, teleinformatyka, elektronika i telekomunikacja, inżynieria materiałowa, budownictwo, fizyka, fizyka techniczna, inżynieria środowiska, mechanika i budowa maszyn, mechaniczna inżynieria tworzyw, wzornictwo, architektura i urbanistyka, energetyka”.	1.Miasto Bydgoszcz nie wspiera deficytowych kierunków studiów. 2. Wymieniony Program potwierdza, że samorząd Bydgoszczy podejmuje działania na rzecz zatrzymania zdolnej młodzieży w naszym mieście oraz wspiera bydgoskich studentów, którzy studiują na kierunkach ważnych dla gospodarki miasta, które są związane z nowoczesnymi technologiami.	Uwaga uwzględniona. Informacje zostały uzupełnione.

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
79.	Str. 68 Możliwe kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego	Dopisać w „Potencjalnych kierunkach rozwoju szkolnictwa wyższego w kontekście rozwiązań dla BTOF” zdanie: „Rozwój kształcenia na kierunkach II stopnia, aby zatrzymać wyjazdy do innych miast absolwentów uczelni bydgoskich, którzy kończą studia I stopnia i nie mogą w Bydgoszczy kontynuować studiów”	Celem tych działań jest zatrzymanie młodzieży w Bydgoszczy. W roku akademickim 2012/2013 było 16 takich kierunków studiów.	Uwaga uwzględniona. Informacje zostały uzupełnione.
80.	Str. 98 Powołanie Centrum doskonalenia dydaktycznego	Dopisać zdanie „W Bydgoszczy od 2012 r. działalność w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli (bez nauczycieli akademickich) prowadzi Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli”	W przypadku powstania Centrum dla środowiska naukowego można na obecnym etapie rozważyć jedynie temat ewentualnej współpracy.	Uwaga uwzględniona. Informacje zostały uzupełnione.
81.	JS			
82.	1	Popieram przedstawiony program rozwoju szkolnictwa wyższego.	Program daje szansę na rozwój szkolnictwa wyższego w regionie.	
	PLaster			
83.	1. Wprowadzenie	Proponuję, aby opis we wprowadzeniu pokazywał czego dokument dotyczy. Był tekstem zrozumiałym dla każdego	Jako mieszkaniec chcę wiedzieć czego dotyczą konkretne dokumenty. Co z tego, że nie jestem ekspertem z branży? Z pewnością trudne jest przygotowanie dokumentu strategii i też trudne jest sformułowanie tekstu. Ale wyzwaniem największym jest OPOWIEDZENIE STRATEGII w sposób jasny dla każdego. Każdego mieszkańca, a nie tylko ekspertów z branży. Po co nam strategie, których sensu nie umiemy streścić?	Uwaga nieuwzględniona. Zakres i struktura dokumentu została uzgodniona z Zamawiającym na etapie wstępnej realizacji projektu.
	TG			
84.	Uwaga dotyczy programu jako całości.	Przedstawiony program rozwoju zasługuje na poparcie.	W moim przekonaniu program jest zgodny z oczekiwaniami i potrzebami regionalnego środowiska akademickiego.	
	Toruński NGO			

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
85.	7.2 (strona 127 i dalsze) Fiszki projektowe	Rozdzielić pomiędzy dokumentem a propozycjami wynikającymi z fiszek projektowych.	Dokument w szeroki sposób analizuje sytuację szkolnictwa wyższego w BTOF. Jak rozumieć inwestycje, które znalazły się we wskazanym załączniku? Dotyczą one przecież jednej uczelni (praktycznie jednego wydziału). Czy zakładane cele / priorytety mają zostać zrealizowane dzięki tym inwestycjom? Skąd wynika potrzeba inwestowania akurat w ten wydział, a nie np. kierunki informatyczne czy inne na UTP. Kompletnie nie jest zrozumiały kontekst tego załącznika.	<p>Zaproszenie do współpracy i prośbę o fiszki projektowe skierowano do UMK, UTP i UKW jako, że są to największe publiczne uczelnie wyższe w regionie. Fiszki projektowe przekazało jedynie Collegium Medicum UMK i jako materiał który wykorzystano w Programie w rozdziale dot. planów rozwojowych uczelni oraz w związku z faktem, iż fiszki wpisują się w działania zaproponowane w Programie a dot. np. doposażenia bazy dydaktyczno-naukowej uczelni i modernizacji infrastruktury zostały umieszczone w załączniku do Programu.</p> <p>Należy pamiętać, że projekty zamieszczone w fiszkach stanowią indywidualne plany rozwojowe wydziału, który je zgłosił i mogą być finansowane z różnych źródeł.</p>
86.	Izabela Szczesik-Zobek Urząd Miasta Bydgoszczy, Wydział Rozwoju i Wdrażania Polityki Terytorialnej			
87.	Strona 5: Wykaz stosowanych skrótów.	Dodać objaśnienie skrótu CS – cel strategiczny	brak objaśnienia stosowanego skrótu CS - cel strategiczny	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono wykaz skrótów

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
88.	<p>Strona 14: Zgodność programu ze Strategią rozwoju Bydgoszczy. W „Głównych celach i założeniach dokumentu” wymieniono programy strategiczne nr 9 Edukacja dla każdego i nr 13 Miasto Nauki.</p>	<p>Należy dodać program nr 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka. Ująć program nr 3 w pkt. „Zgodności Programu z dokumentem strategicznym”.</p>	<p>W programie tym znajdują się również konkretne projekty bydgoskich uczelni</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
89.	<p>Strona 25: Wykres nr 5. Liczba nauczycieli akademickich na uczelniach wyższych w Bydgoszczy i Toruniu.</p>	<p>Przedstawić wykres Liczba nauczycieli akademickich w podziale na Bydgoszcz i Toruń, tak aby można było określić ilu nauczycieli akademickich uczy w Bydgoszczy a ile w Toruniu.</p>	<p>Brak możliwości dokonania dokładnej analizy liczbowej w podziale na poszczególne miasto. W tytule wykresu zamieszczono podział na Bydgoszcz i Toruń jednak sama treść wykresu ukazuje dane łączne.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Jednocześnie w Programie umieszczono rekomendację co do uzupełnienia przez uczelnie ogólnopolskiej bazy POLON, która umożliwi agregowanie również tego typu danych a ponadto daje pełny wgląd w ilość i jakość kadry naukowo-dydaktycznej na uczelniach regionu.</p>
90.	<p>Strona 26: Uniwersytet Mikołaja Kopernika nie będzie udzielał zgody pracownikom naukowym, którzy będą chcieli wykładać na</p>	<p>Dodać wyraz „uczelniach” na końcu zdania.</p>	<p>Pominięto wyraz na końcu zdania.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty w treści dokumentu.</p>

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	<i>tych samych kierunkach na innych.</i>			
91.	Strona 26: Wykres 8. Liczba studentów szkół wyższych ze względu na rodzaj kończonych studiów.	Dodać pod wykresem do legendy 2 opisy, które brakują tj.: biologiczne oraz architektura i budownictwo. Dodać szczegółowy opis jakie kierunki wchodzą w zaprezentowane podgrupy.	W tej formie wykres jest zupełnie nieczytelny. Jeden kierunek studiów może być przyporządkowany do kilku podgrup co sprawia, że zaprezentowane dane odczytywane mogą być dwuznacznie.	Uwaga uwzględniona.
92.	Strona 31: Wykres 10. Liczba słuchaczy studiów podyplomowych w województwie kujawsko-pomorskim.	Dodać dwie brakujące w opisie uczelnie.	Wykres niezgodny z opisem.	Uwaga uwzględniona.
93.	Strona 32: Studia doktoranckie w województwie kujawsko-pomorskim oferowane są tylko na uczelniach w Bydgoszczy i Toruniu. Są to cztery publiczne uczelnie, z czego jedna	Usunąć zapis	Przy omawianiu szkół wyższych z Bydgoszczy i Torunia wcześniej nie pojawiały się tego typu porównania (nawet gdy porównanie byłoby na korzyść Bydgoszczy).	Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty tekstu.

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	<p>w Toruniu, a trzy w Bydgoszczy. Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu kształci się ponad trzy razy więcej doktorantów niż we wszystkich szkołach wyższych w Bydgoszczy. Dla porównania, w 2000 roku na uczelniach w województwie kształciło się 550 doktorantów, w 2013 roku ta liczba jest ponad dwa razy większa i wynosi 1149.</p>			
94.	<p>Strona 33: Poniższe zestawienie prezentuje wszystkie dziedziny, w których Uniwersytet</p>	<p>Przedstawić uczelnie wraz z wydziałami, które mają prawo do nadawania stopnia naukowego.</p>	<p>Zdania się wykluczają. Jakie jednostki do nadawania stopnia naukowego przedstawia Tabela 4?</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. Zmodyfikowano tytuł tabeli tak, aby nie budził wątpliwości. W tekście rozdziału pozostawiono informacje o pozostałych uczelniach posiadających uprawnienia do nadawania</p>

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	<p>Mikołaja Kopernika kształci na studiach doktoranckich. Poniższa tabela przedstawia zestawienie zbiorcze jednostek z uprawnieniami i do nadawania tytułów naukowych w regionie.</p>			<p>stopni naukowych. Usunięto zdanie „Poniższe zestawienie prezentuje wszystkie dziedziny, w których Uniwersytet Mikołaja Kopernika kształci na studiach doktoranckich”</p>
95.	<p>Strona 44: Wymieniono plany rozwoju zaplecza naukowo-dydaktycznego o UKW i UTP powołując się na Strategię Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku.</p>	<p>Strategia Bydgoszczy zawiera znacznie więcej inwestycji planowanych przez te uczelnie. Czym się kierowano dokonując wyboru konkretnych projektów uczelni?</p>	<p>Wymieniono tylko część inwestycji planowanych przez uczelnie.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
96.	<p>Strona 45: W regionie, podobnie jak w większości Polski, panuje ujemny trend całkowitej liczby studentów. Niezmiennie od 2009 roku</p>	<p>Zmienić wyraz ilość na: liczba lub wartość.</p>	<p>Przy niepoliczalnych rzeczownikach używamy zwrotu „ilość”, przy policzalnych zwrotu „liczba lub wartość”. Błąd ten często pojawia się w całym tekście.</p>	<p>Uwaga uwzględniona. Dokonano stosownej korekty tekstu.</p>

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	zmniejsza się ich bezwzględna ilość.			
97.	Strona 48: Mapa 2 i 3, źródło informacji.	Dane pozyskane (i wykorzystane bez uzgodnienia) z wewnętrznych dokumentów opracowanych przez Urząd Miasta Bydgoszczy „Metropolia Bydgoska – Diagnoza”.	Brak oznaczenia na mapie wspomnianych w tekście gmin oraz brak opisów do wartości procentowych sprawia, iż mapy są bardzo nieczytelne.	Uwaga nieuwzględniona Dane zostały pozyskane z dokumentów przekazanych przez Klienta. Mapy mają charakter poglądowy i są opatrzone szczegółowym komentarzem, w którym wymienia się zarówno nazwy gmin jak i podaje się wartości procentowe.
98.	Strona 55: Wykres 19. Oczekiwane przez szkoły średnie formy wsparcia świadczone przez uczenie wyższe w celu zachęcenia młodzieży do kontynuowania nauki na studiach wyższych.	Dodać jeden opis pod wykresem.	Wykres niezgodny z opisem.	Uwaga nieuwzględniona. Wykres odnosi się do odpowiedzi respondentów udzielonych na pytanie w ankiecie: Jakiej formy współpracy oczekivalibyście Państwo ze strony uczelni wyższych działających w regionie aby zachęcić młodzież do kontynuowania nauki na studiach wyższych?
99.	Strona 58: Wymieniono projekty realizowane w latach 2007-2013 mające na celu	Prosimy o ujęcie projektów realizowanych przez Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny.	Projekty realizowane przez Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny w znacznym stopniu przyczyniły się do podniesienia innowacyjności regionu.	Uwaga uwzględniona. Podano 2 projekty BPPT

Lp.	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	<i>podniesienie poziomu innowacyjności regionu.</i>			
100.	Strona 63: <i>Analiza SWOT, zagrożenia.</i>	Brak zapisu o starzejącym się społeczeństwie, co skutkować będzie zmniejszającą się liczbą studentów.	Starzejące się społeczeństwo oraz niż demograficzny jest czynnikiem mającym ogromny wpływ na liczbę studentów na uczelniach z terenu BTOF.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono analizę SWOT
101.	Strona 68: <i>siódmy wiersz od dołu „...kadra mogąca...”</i>	Zmienić na „...kadra mogąca...”	Błąd w odmianie wyrazu.	Uwaga uwzględniona
102.	Strona 81: <i>Plan działań realizacji Programu</i>	Dodać do Planu działań realizacji programu: rozbudowy i modernizacji bazy dydaktyczno-naukowej.	Strategia Rozwoju Bydgoszczy przewiduje działanie „Rozwoju zaplecza naukowo-dydaktycznego z konkretnymi projektami uczelni”. Aby możliwa była realizacja działania „Doposażenie uczelni w sprzęt i materiały dydaktyczne pozwalające na podniesienie jakości prowadzonych zajęć i badań naukowych” konieczna jest wcześniejsza rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy dydaktyczno-naukowej.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono katalog zadań w działaniu zat. 2. Wzmocnienie wydziałów na uczelniach prowadzących kształcenie i badania w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego BTOF o zapis: Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy dydaktyczno-naukowej
103.	Strona 97: <i>Zadania do realizacji w ramach działania: Wzmocnienie wydziałów na uczelniach prowadzących kształcenie i badania w obszarach kluczowych dla rozwoju</i>	Doprecyzowanie o jakiego typu połączenie chodzi.	W tekście nie określono o jakiego typu połączenie chodzi. Czy fizyczne przejęcie przez większą (silniejszą) uczelnię, czy wsparcie uczelni mniejszej (słabszej) kadrami naukowymi z uczelni większej (mocniejszej).	Uwaga częściowo uwzględniona. W Programie wyraźnie wskazano na potrzebę konsolidacji uczelni, natomiast w związku z tym, że uczelnie są podmiotami autonomicznymi w Programie umieszczono potencjalne obszary konsolidacji (naukowa, administracyjna, organizacyjna) i pozostawiono uczelniom swobodę co do tego w jakim stopniu i w jakich

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
	społeczno-gospodarcze go BTOF „Określenie możliwości połączenia (potencjału dydaktycznego, naukowego) wydziałów małych, niezdolnych do skutecznego konkurowania z tożsamymi wydziałami na innych uczelniach”			obszarach konsolidację przeprowadzić. Podjęcie decyzji co do wyboru konkretnych rozwiązań dot. konsolidacji wymaga dalszych wspólnych prac zainteresowanych uczelni, a także szczegółowej analizy prawno-ekonomicznej.
104.	Strona 119: jest Działanie 1	Powinno być Działanie 2.	Powinno być Działanie 2.	Uwaga uwzględniona.
105.	Strona 127	Brak fiszek projektowych z bydgoskich uczelni. Z jakiego powodu nie ujęli Państwo tych fiszek?	Brak fiszek projektowych z bydgoskich uczelni.	Uwaga powtórzona
106.	Strona 130 i 131 : w „celu projektu”	Błędna numeracja celu projektu.	Błędna numeracja celu projektu.	Uwaga uwzględniona.
107.	Uwaga ogólna	Brak odpowiedzi na pytanie czy jest potrzeba i zasadna byłaby konsolidacja uczelni.		W Programie wielokrotnie podkreślono konieczność łączenia potencjałów uczelni – zarówno wewnątrz uczelni tj. pomiędzy wydziałami, pomiędzy uczelniami jak i uczelniami i partnerami zewnętrznymi. Wskazano również na trendy w zakresie łączenia uczelni promowane

Lp	Część dokumentu, do którego zgłoszona jest uwaga / sugestia (fragment oraz strona dokumentu)	Treść uwagi / sugestii	Uzasadnienie uwagi / sugestii	Komentarz Deloitte
				<p>przez środowiska akademickie w Polsce, a także korzyści z integracji np. funkcji administracyjnych.</p> <p>W Programie wyraźnie wskazano na potrzebę konsolidacji uczelni, natomiast w związku z tym, że uczelnie są podmiotami autonomicznymi w Programie umieszczono potencjalne obszary konsolidacji (naukowa, administracyjna, organizacyjna) pozostawiono im swobodę co do tego w jakim stopniu i w jakich obszarach konsolidację przeprowadzić.</p>

Uwagi zgłoszone po etapie konsultacji społecznych

Po etapie konsultacji społecznych żadne uwagi nie wpłynęły.

Projekt „Program działań dla miejskich obszarów funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia w nowej perspektywie finansowej 2014-2020” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

© 2014 Deloitte Polska

